

Za autobus iz "Ko to tamo peva" stigle četiri ponude iz Srbije

AUTOBUS JADRAN FILM KOSTIMOGRAFIJA (SEARCH/AUTOBUS JADRAN FILM KOSTIMOGRAFIJA)

11.10.2023. 9:03

Autor: Miroslav Edvin
Habek

Foto: FAH/Miroslav
Edvin Habek

ZAGREB, 11. listopada 2023. (Hina) - Za autobus iz kultnog filma "Ko to tamo peva", vjerojatno najpoznatiji rekvizit iz arhiva Jadran filma, stigle su četiri ponude iz Srbije, no u upravi nekadašnjeg jugoslavenskog "Hollywooda" iz zagrebačke Dubrave rezolutno odgovaraju - autobus nije na prodaju.

(<https://www.facebook.com/shares/shares?u=https%3A%2F%2Fizdvojeno.hina.hr%2Fcontent%2F11436355>)

(<https://plus.google.com/share?url=https%3A%2F%2Fizdvojeno.hina.hr%2Fcontent%2F11436355>)

(<https://twitter.com/home?status=https%3A%2F%2Fizdvojeno.hina.hr%2Fcontent%2F11436355>)

"Dobili smo ponudu za suradnju od više tvrtki koje se bave produkcijom i eventima s područja bivše Jugoslavije, ali i četiri ponude iz Srbije za prodaju autobusa s natpisom 'Krstić i sin'. No, to smo morali otkloniti jer taj autobus, jednostavno, nije na prodaju", kazao je predsjednik uprave Jadran filma Vinko Grubišić. Dodao je i kako sami nastavljaju s pripremanjem nekoliko godina započetu obnovu autobusa čiji je završetak, kako ističe Grubišić, "nažalost, zaustavila propast jedne velike hrvatske korporacije koja je trebala biti sponzor". Nakon poslovnog sloma tog nekad i u Europi

(<https://zdravlje.hina.hr>)

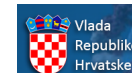
(<https://zelenahrvarska.hina.hr>)

(<https://eu.hina.hr>)

**IZADI IZ TAME
S OSMIJEHOM.**

(<https://www.psiholoskapomoc.hr/>)

Vlada
Republike
Hrvatske

Službena stranica Vlade
za pravodobne i točne
informacije o koronavirusu

(<https://www.koronavirus.hr/>)

(<https://www.hina.hr/najave>)

moćnog, ali neostvarenog pokrovitelja, Grubišić ističe da su uspostavljeni odnosi s nekoliko drugih sponzora, ali i da su obnovu ipak, za sada, odlučili nastaviti sami.

Nastavlja i kako je riječ o ozbiljnom ulaganju u temeljitu rekonstrukciju tog mercedesova autobusa jer, kako u zagrebačkoj Dubravi ističu, a parafrazirajući citat iz "Ko to tamo peva": "Njemačka vozila su najbolja na svijetu - Die Beste".

'No, međutim, naša želja koja je značajno usporila obnovu jest da autobus učinimo mehanički prihvatljivim i tehnički potpuno ispravnim, odnosno da bude u voznom stanju. Moramo ga ostaviti vizualno originalnim, ali tehnički ispravnim da može voziti kao registrirani autobus. To znači više tehničkih, naizgled nevidljivih preinaka, primjerice zamijeniti stari kočioni sustav sa 'sajlama' danas prihvatljivim sustavom", kaže Grubišić.

"Ovaj autobus će zaista voziti po cestama bivše Jugoslavije. Zaista će tu biti i neki Miško koji će nas voziti zavezanih očiju. Uostalom, to nam ionako rade", zaključio je. Kako ističu u Jadran filmu, riječ je o autobusu mercedes-benzu O 3500 koji se proizvodio od 1949. i koji, suprotno uvriježenu mišljenju, nije bio model koji se mogao voziti po srbijanskim provincijskim zemljanim cestama uoči izbijanja Drugog svjetskog rata i bombardiranja Beograda, završne scene filma Slobodana Šijana.

S novim motorom, podvozjem i kočionim sustav autobus spreman za cestu

Bio je to velikoserijski autobus, a njegova cijena se sada uobičajeno kreće oko 60.000 eura jer kolekcionari ne preferiraju autobuse i kamionski program. Kao "obični" oldtimer ima takvu vrijednost, ali kao ključno vozilo u filmskom masterpieceu jugoslavenske kinematografije njegova vrijednost dramatično raste.

Tehnološki, ugradit ćemo novi motor, obnoviti podvozje i ugraditi dvokružni kočnički sustav da autobus može izaći na cestu. Ugradit ćemo novu opremu, ali poštujući izvorno stanje. U principu bit će to "show car" za područje cijele bivše Jugoslavije, ističu u radionici Jadran filma.

Kažu da povratak u izvorno stanje znači i originalnu boju autobusa, natpis "Krstić i sin", ali i dimnjak i rupe na krovu autobusa od sačme ispaljene iz puške lovca kojeg je filmski oživio Taško Načić, peć bubnjaru i improvizirani roštilj kojim su vješto rukovali vozač Pavle Vuisić i njegov Miško, Aleksandar Berček, te drvene stolce na kojima su sjedili filmski likovi koje su oživjeli Danilo Bata Stojković, Dragan Nikolić, Slavko Štimac, Neda Arnerić i ostali.

No, upitno je hoće li se u povratku autobusa koristiti i prateća filmska glazba, kao i odati hommage starici koja se u par kadrova filma vozi u tom autobusu i nestaje bez izgovorene riječi. Kako ističu u Jadran filmu, o glazbi će se još odlučivati, ali starica nije bila "standardna" oprema filma pa samim tim ne može biti i standardna oprema autobusa.

Zaključuju i kako je obnovu autobusa značajno usporila koronakriza, potres i oluja koji su poharali Zagreb i Dubravu zbog čega su rokovi njezina završetka pomaknuti za godinu dana. No, osim što je navedeni autobus najvjerojatnije najpoznatiji, a

zasigurno najveći filmski rekvizit Jadran filma, on je i kruna ove godine pokrenute obnove arhiva i fondova tog nekadašnjeg filmskog diva.

Uz vrijedna vozila i bogati fond s preko 10.000 filmskih kostima

U očekivanju dolaska obnovljenog autobusa "Krstića i sina", vrijedno je istaknuti i da je u Jadran filmu početkom ove godine otvoren novi suvremeni i potpuno opremljeni arhiv u koji je prebačeno oko 1660 filmskih vrpca hrvatske kinematografije nastalih od njezina osnivanja 1946. do 2004. Osim toga, najavljena je i obnova i revitalizacija pratećeg filmskog gradiva, uključivši i filmske plakate među kojima je i Picassov plakat za "Bitku na Neretvi" koji bi, prema planovima, trebali biti stalni izloženi u prostoru Jadran filma, ali i reinterpetirani u izvedbi studenata Akademije likovne umjetnosti.

Osim filmova, plakata i autobusa, planirana je i obnova ili prenamjena ostalih bisera njihova arhiva - voznog parka u kojem većinu čine vozila iz Drugog svjetskog rata, kao i kostimografije koja čuva oko 10.000 kostima korištenih u produkcijama ili koprodukcijama Jadran filma.

"Vozni park 'naslonjen' na Drugi svjetski rat ima oko 70 do 80 vozila. No, većinom su to vozila iz visokoserijskih ratnih programa tako da, nažalost, na kolekcionarskom tržištu ne vrijede puno. Postojala je mogućnost da sva ta vozila doniramo Vojnom muzeju, ali i da preko europskih fondova tu napravimo hangare i da ih konzerviramo. U principu sve što je naslijeđeno i dalje je sačuvano", ističu u Jadran filmu.

Kao bisere kolekcije ističu predratnu tatra, citroen traction avant, "ratni" opel blitz, rijetko očuvani "ratni" motocikl zündapp KS 750 te legendarno njemačko ratno vozilo Kübelwagen koji je, prema dokumentaciji, navodno pripadao vozilima iz pratnje njemačkog generala Alexandra Löhra.

Naravno, tu je veliki broj američkih vojnih kamiona. Interes za "ratnim" voznim parkom Jadran filma i dalje postoji – zadnji put su korištena prije nekoliko mjeseci u snimanju filma O'Dessa u Zagrebu i okolici, ističu u Jadran filmu. No, tu su i problemi s korištenjem voznog parka nastali neumitnim razvojem filmske tehnologije.

Cijela povijest hrvatskog i jugoslavenskog filma

Problem s masovnim korištenjem vozila iz fonda Jadran filma za nove produkcije upravo je moderna tehnologija. Koriste se uglavnom samo jedno ili dva vozila, uglavnom kamiona, a ostali se rade CGI-jom, zaključuju u Jadran filmu.

Neiskorišteni i iznimno bogati fond Jadran filma je i kostimografija u kojoj se još i sada čuva oko deset tisuća kostima i oko 40.000 pripadajuće opreme za te kostime - uglavnom šešira, kapa, cipela, remena, šalova, rukavica, torbi i damskih torbica.

"Tu je zapravo cijela povijest hrvatskog i jugoslavenskog filma. Od svakog filma je ostalo ponešto", ističu u Jadran filmu. Među njima su i biseri kostimografije, primjerice kaputi iz filma Krste Papića "Izbavitelj", tunike i carski kostim iz "Čovjeka koga treba ubiti" Veljka Bulajića, kostimi iz nebrojenih ratnih filmova, ali hrvatskih klasika poput serije "U registraturi".

Najvrijedniji kostimi dislocirani su u zgradi uprave Jadran fima, gdje su u dvije sobe pohranjeni kostimi za planiranu ekranizaciju Gričke vještice. No, puno toga u filmskom gradu u Dubravi ipak nedostaje. Nažalost, kostimi iz "Seljačke bune" Vatroslava Mimice nisu u fundusu Jadran filma.

"Ljudi nas često pitaju, ali pretpostavljamo da su završili na sadašnjoj Hrvatskoj radioteleviziji, sljedniku Televizije Zagreb s kojom je Jadran film i snimio taj film i seriju i gdje su te kostima, najvjerojatnije, otpisali", ističu u Jadran filmu. Kažu da su preuzeli brigu o kostimima krajem 80-ih godina prošlog stoljeća kada je prošlo "zlatno vrijeme" tadašnjeg jugoslavenskog "Hollywooda" i brojnih, u to vrijeme, najčešće ratnih (ko)produkcija.

Za kostimima sve manja potražnja

"Uniforme su se šivale su u Konfeksu, u zagrebačkoj Vlaškoj ulici, ali i u Kamenskom što dokazuje i dosta etiketa koje nalazimo u tim kostimima. Problem je s uniformama što su mali konfekcijski brojevi, barem kako se to vidi u sadašnje vrijeme", govore u Jadran filmu napominjući da je svojevremeno postojao i veliki interes pojedinaca za unajmljivanje vojnih odora.

Uniforme iz Drugog svjetskog rata nikada se nisu mogle iznajmiti "privatno", nego samo za kazalište, film i televiziju. S time da su, ističu u Jadran filmu uvijek bili jako oprezni, moralo se znati tko što radi, a iznajmljivalo se samo uz ovjereni "papir" produkcijske kuće.

Interes za kostime još i sada postoji, no to su sve već ljudima poznati "outfiti" za kojima je sve manja potražnja. Do prije korone još je i bilo kakve – takve privatne potražnje, a sada ljudi kao da su potpuno izgubili interes, zaključuju u Jadran filmu.

No, potvrđuju da ih još i sada, doduše rijetko, zovu pojedinci sa specijalnim zahtjevima – poput onog imaju li šešir koji je nosio Ljubiša Samardžić kao "Crni Roko" u seriji "Kuda idu divlje svinje" koji, nakon velike potrage, ipak nije pronađen. Nedavno je predložena potraga za kostimima i rekvizitima najskuplje jugoslavenske produkcije, filma "Bitka na Neretvi", a iskazani predmet interesa jest kožna jakna koji je nosio Yul Brynner kao inženjerac Vlado koji je, barem na filmu, uspio razoriti most.

Za kraj, u Jadran filmu najavljuju i njima vrlo poseban, "nostalgičarski" projekt, event "After war party" koji bi se trebao održati 29. studenoga u prostorima Jadran filma s korištenjem kostimografskih elemenata iz Drugog svjetskog rata - partizana, Nijemaca, ustaša, četnika i ostalih. Za one koji ne znaju, poručuju iz Jadran filma, bio je to Dan Republike propale države Jugoslavije.

*Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

Miroslav Edvin Habek

Hrvatska izvještajna novinska agencija (HINA) javni je medij i jedina nacionalna novinska agencija u Hrvatskoj čiji su korisnici gotovo svi važniji elektronički i tiskani mediji u zemlji. Osim hrvatskih medija, naše vijesti preuzimaju brojne novinske agencije s kojima Hina surađuje (ANSA, AFP, Reuters, APA, STA) te brojni portali u regiji. U Uredništvu Hine radi 95 novinara i fotoreportera koji prate sve važnije događaje u Hrvatskoj i svijetu. U prosjeku dnevno objavimo gotovo 300 vijesti, izvještaja i biltena, te oko 250 fotografija.

The Croatian news agency HINA is public media outlet and the only national news agency in Croatia. Its subscribers are leading electronic and print media in Croatia, including the national broadcaster HRT and leading news portals, daily and weekly newspapers. Apart from Croatian media, HINA's news articles are also used by many news agencies with which HINA cooperates, as well as by many news portals in the region.

O agenciji (<https://www.hina.hr/info/hina>) Impressum (<https://www.hina.hr/info/impressum>) Zakon o Hini (https://www.hina.hr/Content/Static/HINA_ZAKON.pdf) Katalog informacija (<https://www.hina.hr/info/katalog>)

Pretplatite se (<info/pretplata>) Oglašavajte (<info/advertise>) Pišite nam (<info/write>)

Javna nabava (<https://www.hina.hr/info/jn2>) Oglasi (<https://www.hina.hr/info/oglas>) Izjava o privatnosti (<info/privacy>) Uvjeti korištenja (<info/conditions>)

Poveznice (<https://www.hina.hr/info/poveznice>) Popis korisnika (<https://www.hina.hr/info/users>)

Društvene mreže

 VIJESTI
(<http://www.facebook.com/Hina-Croatian-News-Agency-100914142646958>)

 GOSPODARSTVO
(<https://www.facebook.com/pages/HINA-Gospodarstvo/371728206315793>)

 NEWS IN ENGLISH
(<https://www.facebook.com/HINAnews2>)

 NEWS IN ENGLISH
(https://twitter.com/agencija_hina)

 HINA VIDEO
(<https://www.youtube.com/channel/UCLIK6gVLWoRPRWBBeIjCr>)

 MULTIMEDIJA
(<https://plus.google.com/u/0/104225718056353684729/posts>)

 HINA ZDRAVLJE
(<https://www.facebook.com/HINA-ZDRAVLJE>)

Portali

ZDRAVLJE
(<http://zdravlje.hina.hr>)

ZELENA HRVATSKA
(<http://zelenahrvatska.hr>)

EU
(<http://eu.hina.hr>)

MOBILE
(<http://m.hina.hr>)

Zdravlje-107824718609697)

HINA ZELENA HRVATSKA
(<https://www.facebook.com/HINA-Zelena-Hrvatska-100266819378746/>)

VRH STRANICE

ISSN 1334-00267 © Copyright Hina. Sva prava pridržana